

Potrebe po sodnih overitvah prevodov vse večje in večje

»Sodni tolmač je reguliran poklic v pristojnosti ministrstva za pravosodje, ki pa je poleg ostalih nereguliranih poklicev vse večji meri podrejen silnicam tržne ekonomije v razmerah globalizacije in splošne liberalizacije. Zaradi prostega pretoka oseb, delovnih migracij, vse večje prisotnosti tujih podjetij v Sloveniji in internacionalizacije slovenskih podjetij se povečujejo potrebe po prevodih s sodno overitvijo in sodnem tolmačenju tako v okviru sodišč kot tudi drugih državnih organov, javnih ustanov in zasebnih družb. Ta trend se bo po predvidevanjih evropskih združenj prevajalskih podjetij v prihodnjih letih še nadaljeval, kar dejansko pomeni, da bodo potrebe po sodnih overitvah prevodov vse večje,« je povedala **Snježana Muzica**, predsednica Združenja prevajalskih podjetij pri GZS-ZPSD.

Osební nosilec tolmačenja

Čprav je sodni tolmač, strokovno gledano, še vedno »osebni nosilec tolmačenja«, pa obstaja tudi drugi, poslovni ali podjetniški vidik nosilca oziroma izvajalca posla, ki pridobiva pomen zaradi že naštetih razlogov. »Sodni tolmač se namreč vse pogosteje pojavlja v pogodbenem razmerju posredno v eni od naslednjih oblik: prek podjetja, v katerem je zaposlen ali s katerim sodeluje kot redni zunanji sodelavec, ali pa tudi kot lastnik podjetja. To dejstvo bi moralo biti ustrezno upoštevano tudi v pravilniku o sodnih tolmačih, še posebno, ker bo ta pravilnik nedvomno uporabljen v širši sferi uporabe storitev sodnega tolmačenja in ne le na sodiščih,« pravi Snježana Muzica.

Dodaja, da sicer vzpostavitev siste-

Največja podjetja

Pri nas so po prodaji največja podjetja in največje agencije naslednji: Iolar, Amidas, Veris, Alkemist, Alpaka, Biro 2000, A3, CeFormT, P.Biro, Prevajanje.net.

ma kakovostnega tolmačenja in prevajanja v kazenskih postopkih v vseh državah članicah narekuje tudi evropska direktiva 2010/64/EU o pravici do tolmačenja in prevajanja v kazenskih postopkih, ki je bila sprejeta oktobra 2010. Zato so v združenju ZPP ustanovili delovno skupino, ki si bo prizadevala za izboljšanje pogojev poslovanja sodnih tolmačev v sodelovanju s sorodnimi združenji/sekcijami na nacionalni kot tudi na mednarodni ravni.

Prevajalstvo z roko v roki s tehničnimi znanji

Prevajalska dejavnost postaja vse bolj razvejena in zahteva poglobljena tehnična znanja: obvladovanje jezikov, predvsem maternega jezika, strokovnih področij, prevajalskih orodij ter osnov podjetništva. Vse to pa narekuje potrebo po »kompetencah«, ki združujejo tako znanja kot veščine.

»Odlični prevajalec mora biti odziven, proaktiven, kooperativen pri oblikovanju svojega znanja v končno storitev. Znanje imamo danes na dosegu roke, zato je bolj pomembno, kaj znamo iz njega ustvariti. Tudi v prevajalstvu so potrebne lastnosti kreativnost,

raziskovanje in radovednost. Žal pa opažamo, da se te lastnosti, ki jih zaznavamo pri majhnih otrocih, skozi izobraževalni proces počasi izgubijo. Ne-realno je pričakovati, da bodo univerzitetni profesorji v času študija lahko preoblikovali že dokaj izoblikovano osebnost študenta.

Kot odgovor na vprašanje, ali ponujajo fakultete svojim študentom kakovostno znanje, lahko povzamemo besede predsednika Evropske zveze združenj prevajalskih podjetij (EUATC – European Union of Association of Translation Companies). Fakultetam je svetoval, naj se bolj posvetijo tehnični terminologiji in manj literaturi ter v kurikulum uvedejo tudi osnove računalništva, če želijo študentom ponuditi potrebna in kakovostna znanja. Študentje se morajo naučiti projektnega vodenja, uporabe prevajalskih orodij, spoznati postopke zagotavljanja kakovosti prevajalskega procesa, predvsem pa morajo pridobiti večšine aktivnega poslušanja in fleksibilnost. Če delo zahteva več kot osemurni delavnik, se je temu treba tudi prilagoditi. Temu bi lahko rekli tudi podjetniški duh.

Sodelovanje med univerzami in strokovnimi združenji (in tudi drugimi pomembnimi udeleženci v prevajalski dejavnosti) je dandanes nujno zaradi pretoka teoretičnega znanja in praktičnih izkušenj ter sprotne prilagajanja študijskih in delovnih procesov. Študentje morajo biti aktivno vključeni v vse te procese in biti čim bolj proaktivni, da bodo kot diplomanti pri iskanju zaposlitve že opremljeni z večino potrebnih kompetenc,« je sklenila Snježana Muzica.